01/05/2020

Ακόμη ένα χωριό στον κατάλογο των μαρτυρικών πόλεων της Ελλάδας

/ Επικαιρότητα

Μετά από 1,5 περίπου χρόνο και το πρώτο αίτημα των κατοίκων της Μενδενίτσας στη Φθιώτιδα για αναγνώριση της ως μαρτυρικό χωριό κατοχικής περιόδου 1941 – 1944 και την ομόφωνη αποδοχή του από το Δημοτικό Συμβούλιο Καμένων Βούρλων, ήρθε το Προεδρικό Διάταγμα αρ. 32 ΦΕΚ Α’ 59 της 12/03/2020, το οποίο υπογράφεται από το τ. Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Π. Παυλόπουλο και τον Υπουργό Εσωτερικών Π. Θεοδωρικάκο, για να γίνει πραγματικότητα.

Όπως αναφέρει λεπτομερώς ο Δήμος, το αρχικό αίτημα χαρακτηρισμού της Μενδενίτσας ως ΜΑΡΤΥΡΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ, τεκμηριώθηκε από μια άτυπη επιτροπή Μενδενιτσιωτών το καλοκαίρι του 2018, και υποβλήθηκε μέσω του Προέδρου της κοινότητας Μενδενίτσας για έγκριση στο Δήμο Καμένων Βούρλων στις 27/08/2018. Το αίτημα εγκρίθηκε ομόφωνα απο το Δημοτικό συμβούλιο του Δ.

Καμένων Βούρλων στις 24/10/2018 και στη συνέχεια υποβλήθηκε στο ΥΠΕΣ από το Δήμο με αριθμό πρωτοκόλλου 68715/29-11-2018. Το αίτημα εγκρίθηκε κατ' αρχήν από την Επιστροπή κρίσης του Υπουργείου Εσωτερικών στις 02/10/2019, ενώ ο χαρακτηρισμός της Μενδενίτσας ως Μαρτυρικού Χωριού τέθηκε σε ισχύ, μετά την τελική του έγγριση απο το Υπουργείο Εσωτερικών και το Συμβούλιο Της Επικρατείας, με την δημοσίευσησχετικού Προεδρικού Διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 12/03/2020.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΕΝΔΕΝΙΤΣΑΣ

Στις 21-09-1943 έγινε μάχη, πλησίον των Θερμοπυλών, μεταξύ των ανταρτών και των ναζιστικών γερμανικών στρατευμάτων κατοχής με μεγάλες απώλειες για τις κατοχικές δυνάμεις. Επακολούθησαν δεκαπενθήμερες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις από τα ναζιστικά γερμανικά στρατεύματα και αντίποινα στη Δυτική Λοκρίδα.

Στις 8-10-1943 τα ναζιστικά γερμανικά στρατεύματα της ορεινής Μεραρχίας «Εντελβάις» ανέβηκαν από το Μώλο στη Μενδενίτσα, η οποία τότε αποτελούσε επιχειρησιακό κέντρο της Εθνικής αντίστασης Δυτικής Λοκρίδας, αρχικά με πέντε τανκς και στη συνέχεια με πεζικό. Οι κάτοικοι του χωριού σκορπίστηκαν στο βουνό και στις ρεματιές όπου κρύφτηκαν, ενώ στο χωριό παρέμειναν λίγοι ηλικιωμένοι και άρρωστοι. Αυτούς τους διέταξαν να βγουν στα υψώματα και να φωνάξουν στον κόσμο να γυρίσει υποσχόμενοι ότι δεν θα τους πειράξουν. Το βράδυ έπιασαν όλους τους ηλικιωμένους με σκοπό να τους κρατήσουν ομήρους. Όλο το βράδυ λεηλατούσαν το χωριό. Συγκέντρωσαν μερικές γυναίκες που κατάφεραν να συλλάβουν και βίασαν κοπέλες μπροστά στα μάτια των μανάδων τους.

Το πρωί της επόμενης ημέρας 09-10-1943 συγκέντρωσαν τους ηλικιωμένους στην πλατεία και τους έστησαν για εκτέλεση. Δεν τους εκτέλεσαν γιατί στο μεταξύ πήραν εντολή να κάψουν το χωριό. Ανατίναξαν το εξωκκλήσι του Αγίου Αθανασίου, κοντά στο νεκροταφείο του χωριού, γιατί βρήκαν εκεί πυρομαχικά και στη συνέχεια έβαλαν φωτιά και πυρπόλησαν όλο το χωριό από άκρη σε άκρη. Από τα 310 σπίτια που είχε τότε το χωριό κάηκαν ολοσχερώς τα 297 μαζί με το σχολείο και το κοινοτικό κατάστημα, ενώ πέντε γλίτωσαν από τύχη. Επίσης δεν κάηκε η εκκλησία του χωριού (ιερός ναός του Αγίου Γεωργίου). Οκτώ σπίτια καταστράφηκαν μερικώς. Μαζί με τα σπίτια κάηκαν και όλα τα υπάρχοντα και οι σοδειές των κατοίκων που είχαν αποθηκευτεί για το χειμώνα.

Μαζί με τη Μενδενίτσα έκαψαν την επόμενη ημέρα και το συνοικισμό των Καραβιδίων καθώς και αγροικίες και υποστατικά της Μενδενίτσας στην περιοχή Άρνιτσα, καθώς και το ορεινό χωριό της Δρακοσπηλιάς οκτώ χιλιόμετρα δυτικά της Μενδενίτσας. Την επόμενη ημέρα τα ναζιστικά γερμανικά στρατεύματα, αφού

είχαν καταστρέψει ολοσχερώς το χωριό, αποχώρησαν από τη Μενδενίτσα και οι κάτοικοι άρχισαν να επιστρέφουν στο χωριό, θρηνούντες για την καταστροφή και τα θύματα της θηριωδίας. Το ολοκαύτωμα της Μενδενίτσας είναι κοινώς γνωστό στην περιοχή της Φθιώτιδας και ειδικότερα της Λοκρίδας και άφησε οδυνηρές μνήμες.

Η όλη επιχείρηση του ολοκαυτώματος προκάλεσε το βίαιο θάνατο αθώων ανθρώπων, των οποίων τα ονόματα παρατίθενται:1)Κωνσταντίνος Μέντης, ετών 60, από τη Μενδενίτσα, 2) Μαρία Μέντη, ετών 55, από τη Μενδενίτσα, 3) Δέσποινα Χαλδούπη, ετών 26, από τη Μενδενίτσα, 4) Θεόδωρος Σάλιαρης, ετών 55,από τη Μενδενίτσα, 5) Θανάσης Μιχαηλίδης, ετών 23, από τη Μενδενίτσα, 6) Γεώργιος Αυλακιώτης, ετών 25, από το Μώλο,7) Μαρία Γεωργίου, ετών 28, από τα Καραβίδια, 8) Δημήτριος Τζακώστας, ετών 30, από τα Καραβίδια, 9) Αικατερίνη Βλάσση, ετών 76, από τα Καραβίδια, 10) Δημήτριος Λύτας, ετών 75 από τα Καραβίδια, και 11) Ρίζος Ρήττας, ετών 85, από τα Καραβίδια.Επίσης συνέλαβαν στην περιοχή της Άρνιτσας ένα νεαρό αντάρτη ονόματι Παπαρούνη (αγνώστων λοιπών στοιχείων) τον οποίο μετά από βασανισμούς κρέμασαν στη Λαμία λίγες μέρες αργότερα.

Με πληροφορίες από το lamiareport.gr